

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА у периоду од 2018. до 2022. године

* ОПШТИНА СЕНТА *



УВОД

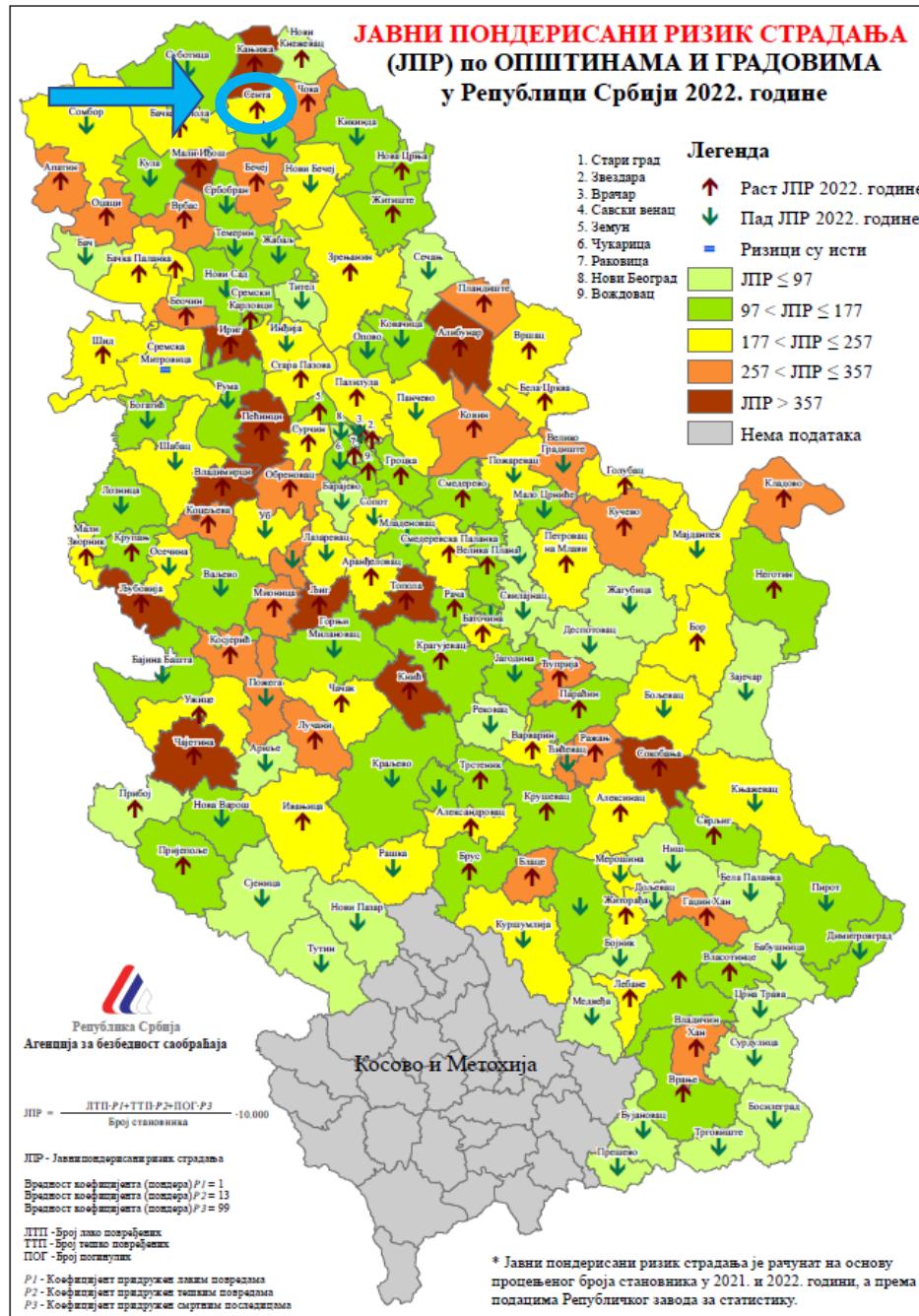
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се додориле у периоду од 2018. до 2022. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2022. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Сента. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2018-2022. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Сента. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Сента.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјекта на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

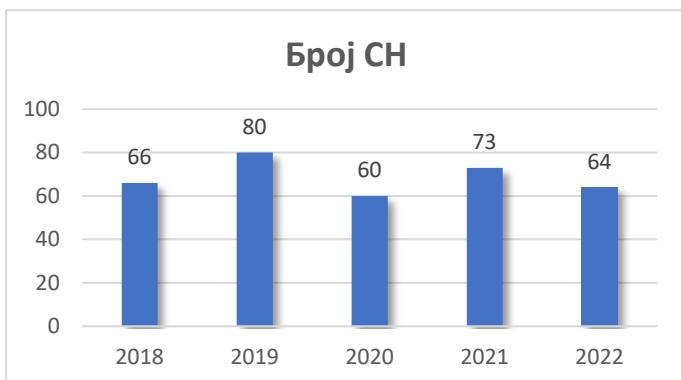
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација „**ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**”, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analize-i-istrazivanja/baza-podataka> или директно преко линка <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2022. ГОДИНЕ

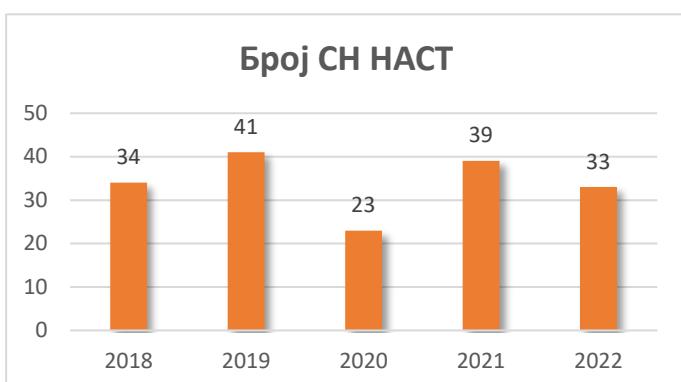


На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2022. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2022. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Сента припада класи **средње вредности ризика**, при чemu је у 2022. години дошло до **раст** јавног пондерисаног ризика у односу на 2021. годину. Ова локална самоуправа је на **104. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2022. годину.

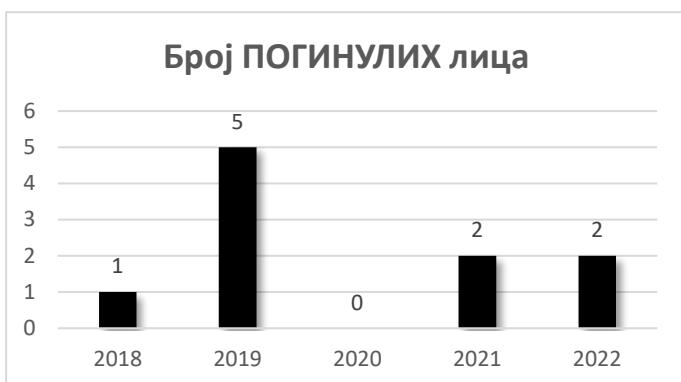
2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2018-2022. ГОДИНА)



- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је 343.



- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је 170.



- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је 10.



- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је 216.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2018-2022. година)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

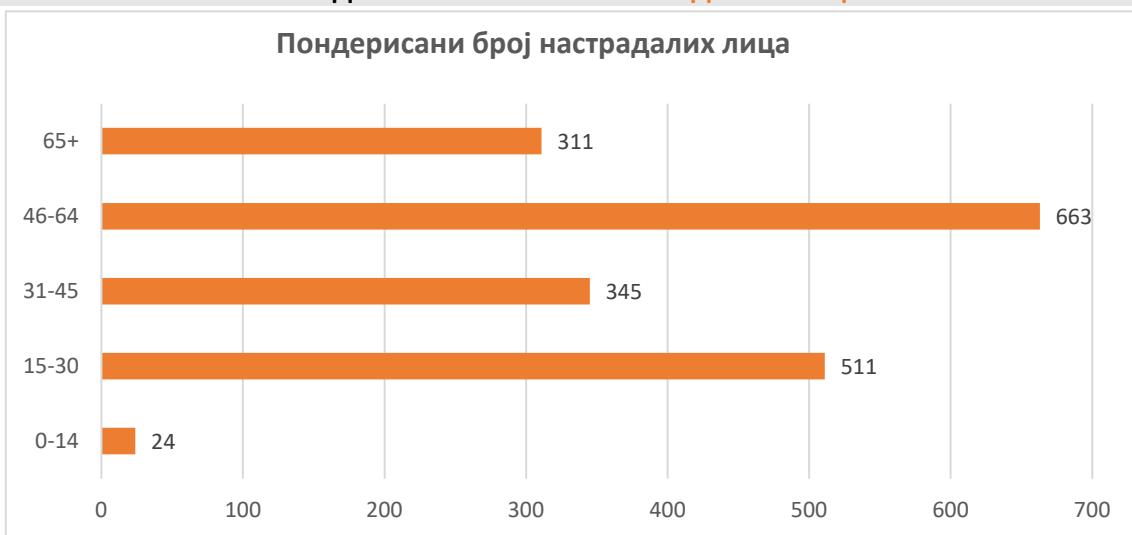
Пондерисани број настрадалих лица



Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГx99, ТТПx13 и ЛТПx1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

Пондерисани број настрадалих лица



Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГx99, ТТПx13 и ЛТПx1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)



- Погинуо је један пешак, што чини 10% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 26% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 15, што чини 7% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 13% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости 65+ година.
- Пешаци највише страдају у децембру.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са учешћем пешака је **Возач - погрешно извођење радњи**.



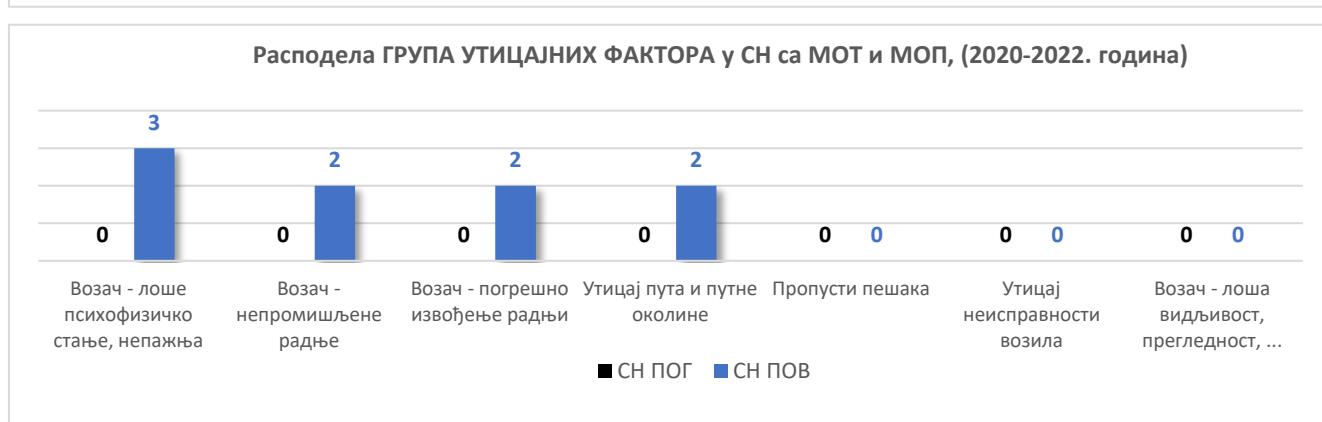
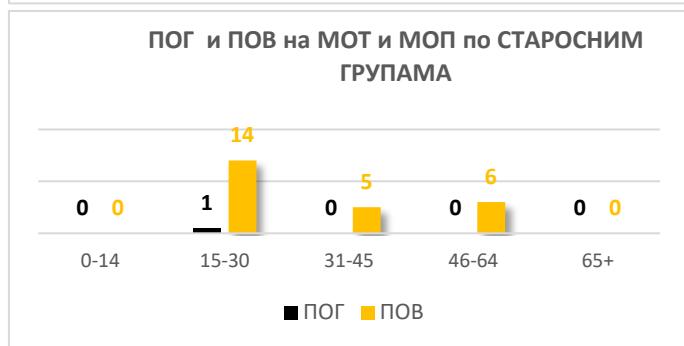
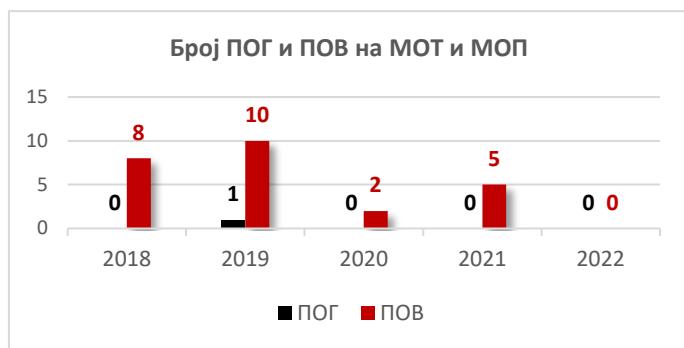
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)



- Број погинулих бициклиста је 4, што чини 40% погинулих лица у СН (у Србији бициклисти чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 58, што чини 27% повређених лица у СН (у Србији бициклисти чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости 46-64 година.
- Бициклисти највише страдају у **септембру**.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са учешћем бициклиста најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем бициклиста је **Возач - погрешно извођење радњи**.



6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)



7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)



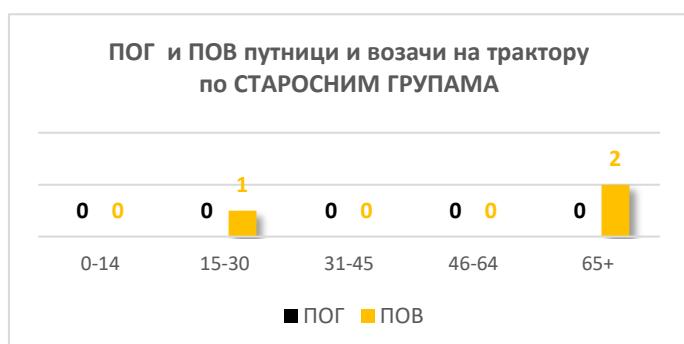
- Број погинулих лица у ПА је 4, што чини 40% погинулих лица у СН (у Србији лица у ПА чине 45% погинулих).
- Број повређених лица у ПА је 101, што чини 47% повређених лица у СН (у Србији лица у ПА чине 63% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица у ПА највише страдају у августу.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група утицајних фактора у СН са учешћем ПА је Возач - непромишљене радње.



8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)



- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 7% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **65+ година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **јулу**.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - непромишљене радње**.



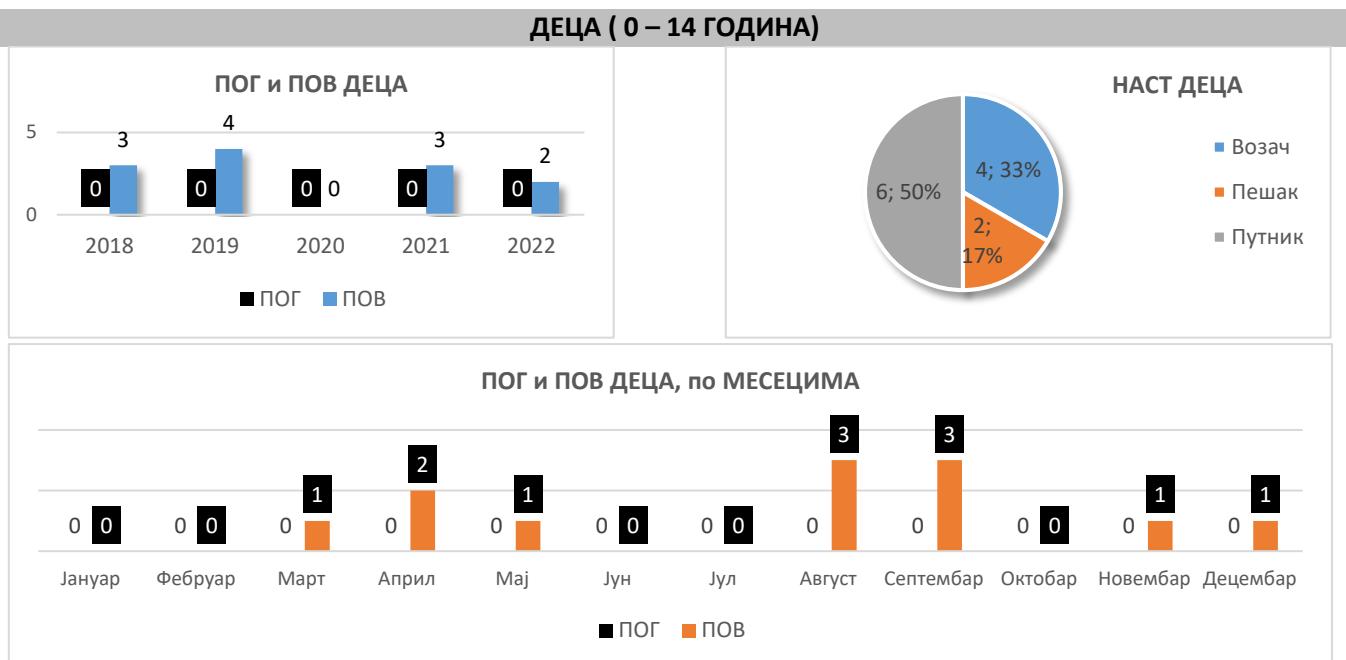
9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)



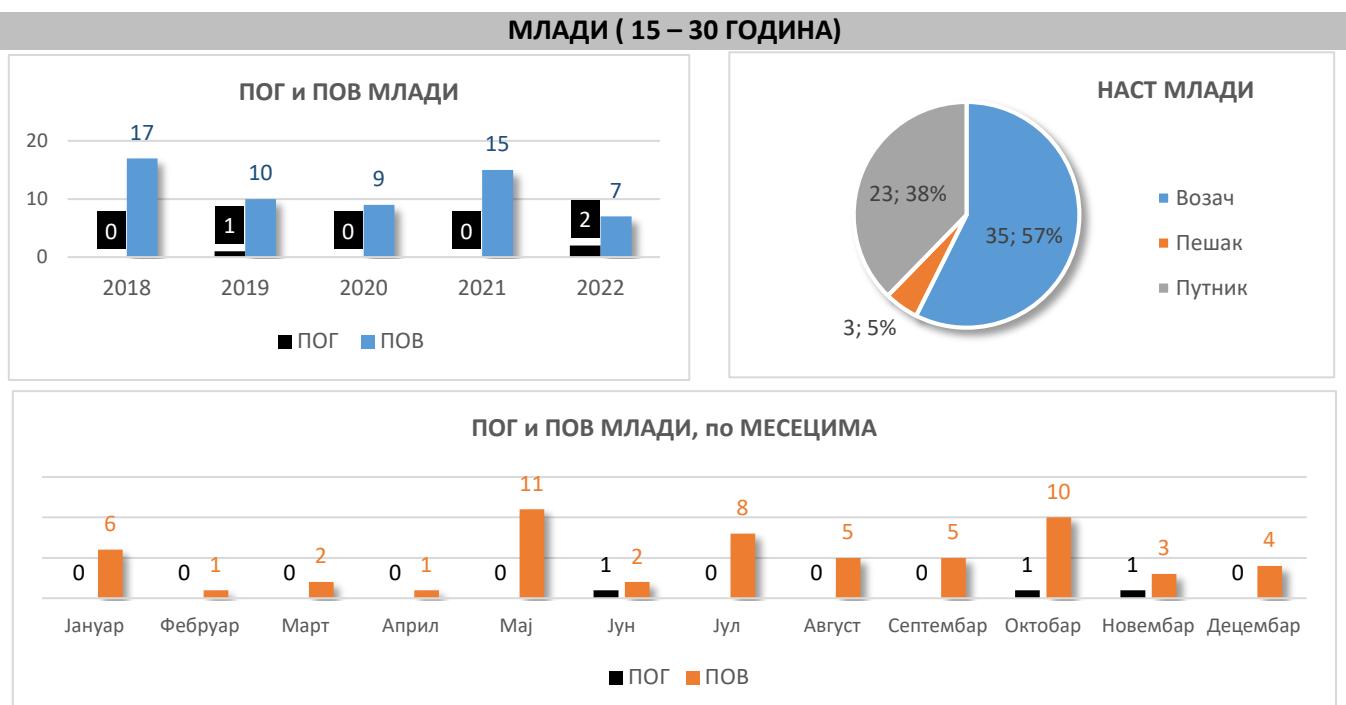
- Погинуло је једно лице у СН са учешћем теретних возила, што чини 10% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 23% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 12% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 16% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у теретном возилу је међу лицима старости 46-64 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у августу.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са теретним возилима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - погрешно извођење радњи**.



10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2018-2022. година)



- Број повређене деце у посматраном периоду је 12, док није било погинуле деце.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине 50%, деца пешаци 17%, а деца возачи 33%.
- Деца највише страдају у августу и септембру.



- Укупно су погинула 3 млада лица, односно 30% од укупно погинулих лица (у Србији млади чине 20% погинулих лица), док је 58 младих лица повређено, што чини 27% од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (57%).
- Млади највише страдају у мају и октобру.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

ПОГ и ПОВ ЛИЦА 65+



НАСТ лица 65+



ПОГ и ПОВ ЛИЦА 65+, по МЕСЕЦИМА



- Погинуло је једно лице старије од 65 година, што чини 10% од укупно погинулих лица (у Србији лица старија од 65 година чине 31% погинулих лица), док је 44 старијих лица повређено, што чини 20% од укупно повређених лица (у Србији она чине 12% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству бициклисте (47%).
- Старији највише страдају у октобру.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2022. ГОДИНУ, за територију општине Сента

У Табели 1. су приказане вредности **најважнијих индикатора безбедности саобраћаја** у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2022. години на територији општине Сента. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Сента и Републику Србију (2022)

| Индикатори | Индикатори | Насеље | | | Ван насеља | | | Укупно | | |
|------------------------------|---------------------------------|--------|------|------|------------|------|------|--------|------|------|
| | | ЛС | Ранг | СРБ | ЛС | Ранг | СРБ | ЛС | Ранг | СРБ |
| Мобилни телефон | ПА* | 97,5 | 63 | 96,5 | 98,0 | 41 | 96,7 | 97,8 | 50 | 96,6 |
| | ТВ* | 98,0 | 10 | 92,2 | 96,0 | 33 | 90,4 | 97,0 | 10 | 91,0 |
| | БУС* | 65,0 | 149 | 85,1 | 85,0 | 78 | 84,9 | 75,0 | 138 | 85,6 |
| Сигурносни појас | Возачи ПА | 95,2 | 8 | 84,0 | 93,0 | 26 | 86,9 | 94,1 | 17 | 86,3 |
| | Сувозачи ПА | 91,1 | 12 | 79,6 | 87,5 | 41 | 82,1 | 89,3 | 13 | 81,3 |
| | Предње седиште ПА | 93,6 | 2 | 82,3 | 90,9 | 28 | 85,0 | 92,2 | 12 | 84,3 |
| | Задње седиште ПА | 23,0 | 42 | 16,8 | 30,1 | 38 | 20,2 | 26,3 | 35 | 19,3 |
| | Возачи ТВ | 24,0 | 140 | 47,0 | 30,0 | 122 | 51,2 | 27,0 | 139 | 49,6 |
| | Сувозачи ТВ | 100,0 | 1 | 57,4 | 93,8 | 13 | 59,2 | 96,3 | 3 | 56,2 |
| | Предње седиште ТВ | 37,7 | 114 | 48,6 | 45,5 | 95 | 52,5 | 41,7 | 107 | 50,6 |
| | Возачи БУС | 45,0 | 25 | 20,9 | 10,0 | 115 | 28,8 | 27,5 | 75 | 26,2 |
| | Сувозачи БУС | 50,0 | 28 | 26,4 | 100,0 | 1 | 30,2 | 66,7 | 13 | 29,0 |
| Заштитни системи за децу | Предње седиште БУС | 45,5 | 27 | 21,4 | 14,3 | 108 | 28,9 | 30,2 | 76 | 26,5 |
| | Дечије седиште* | 100,0 | 1 | 68,3 | 70,0 | 80 | 70,6 | 85,0 | 21 | 71,0 |
| | Сигурносни појас* | 90,0 | 8 | 46,6 | 70,0 | 38 | 46,8 | 80,0 | 15 | 48,3 |
| Укупно – деца* | | 96,0 | 4 | 58,4 | 70,0 | 57 | 60,3 | 83,0 | 7 | 61,0 |
| Заштитни системи – сви у ПА* | | 84,2 | 11 | 74,4 | 82,9 | 28 | 77,0 | 83,6 | 17 | 76,4 |
| Заштитне кациге | Возачи мопеда | 42,9 | 115 | 69,2 | 0,0 | 117 | 69,4 | 27,3 | 136 | 69,2 |
| | Путници на мопедима | 0,0 | 48 | 65,3 | 0,0 | 40 | 76,3 | 0,0 | 61 | 70,7 |
| | Возачи и путници на мопедима | 30,0 | 123 | 68,4 | 0,0 | 117 | 71,2 | 20,0 | 135 | 67,3 |
| | Возачи мотоцикала | 57,1 | 125 | 88,9 | 80,0 | 88 | 85,3 | 66,7 | 124 | 87,7 |
| | Путници на мотоциклима | 50,0 | 56 | 76,6 | N/A | N/A | 82,0 | 50,0 | 73 | 80,3 |
| | Возача и путника на мотоциклима | 55,6 | 125 | 87,3 | 80,0 | 84 | 84,9 | 64,3 | 127 | 86,8 |
| | Мопедиста и мотоциклиста | 42,1 | 139 | 76,1 | 40,0 | 135 | 77,3 | 41,4 | 147 | 76,1 |
| Пешаци | Бициклисти | 0,1 | 23 | 5,8 | 6,3 | 22 | 5,5 | 8,9 | 26 | 5,7 |
| | % прелазака на "зелено" светло* | 84,8 | 56 | 83,9 | N/A | N/A | N/A | 84,8 | 56 | 83,9 |
| | % прелазака на ОПП* | 83,2 | 30 | 69,4 | N/A | N/A | N/A | 83,2 | 30 | 69,4 |
| | % исправних прелазака* | 84,0 | 36 | 75,0 | N/A | N/A | N/A | 84,0 | 36 | 75,0 |
| | % испраних прелазака деце* | 86,0 | 45 | 76,1 | N/A | N/A | N/A | 86,0 | 45 | 76,1 |
| % прелазака без ометања* | | 92,0 | 143 | 95,1 | N/A | N/A | N/A | 92,0 | 143 | 95,1 |

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

* – индикатори који се први пут мере или се први пут посматрају „позитивистички“.

ЛС – локална самоуправа

ПА – путнички автомобил

БУС – аутобус

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

СРБ – Република Србија

ТВ – теретна возила

ОПП – обележени пешачки прелаз

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Иако је посматрана ЛС изнад републичког просека по овом индикатору, вредност овог индикатора је веома ниска и износи свега 26,3%.
- **Понашање пешака.** Иако су вредности индикатора о понашању пешака изнад националног просека, ове вредности спадају у категорије средњих, ниских или веома ниских вредности индикатора безбедности саобраћаја.

Са друге стране, **позитивни резултати безбедности саобраћаја** уочавају се у следећим областима:

- **Коришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је бољи од републичког просека и на граници је категорији високих вредности. Посебно радује тренд побољшања вредности овог индикатора за скоро 4% у односу на претходну годину.
- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је изнад републичког просека и спада у категорији високих вредности. Посебно радује тренд раста вредности овог индикатора у односу на претходне године.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Иако спада у категорију средњих вредности индикатора, коришћење дечијих седишта у посматраној ЛС је међу 10 најбољих и за преко 20% веће у односу на национални просек.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији општине Сента, У ПЕРИОДУ ОД 2018. до 2022. ГОДИНЕ

- Догодило се укупно 343 саобраћајних незгода, од којих је 170 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 10 лица, док је теже и лакше повређено 216 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Погинуо је 1 пешак, што чини 10% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 4 бициклиста, што чини 40% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је једно лице на моторизованом двоточкашу, што чини 10% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 4 лица у ПА, што чини 40% од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор, није било погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, погинуло је једно лице, што чини 10% од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду повређено је 12-оро деце, док није било погинуле деце у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству путника (50%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 3 младих. Млади чине 30% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (57%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је једно лице старије од 65 година, што чини 10% од укупног броја погинулих лица. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству бициклисте (47%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са најмање два возила – без скретања“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у августву и септембру.

Агенција за безбедност саобраћаја

Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Светлана Миљуш

Бојана Мильковић

Младен Ковач

Ивана Панић

Контакт подаци

+381 11 3117 298

istratzivanja@abs.gov.rs

Извештај о основним показатељима стања безбедности саобраћаја је припремљен на основу података о саобраћајним незгодама и њиховим последицама на територији локалне самоуправе, који су доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, као и на основу других доступних података чији извори су наведених у прегледном извештају. Подаци из Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја су јавно доступни кроз WEB GIS апликацију, на адреси <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>.

Податке о саобраћајним незгодама и последицама који су доступни у Интегрисаној бази података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, Агенција за безбедност саобраћаја добија од Министарства унутрашњих послова Републике Србије.